

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 228 din 25.07.2012

Dosar nr: 254/2012

Petiția nr: 2815/11.06.2012

Petente: Agenția Națională pentru Romi, Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale

Reclamat: C.C., primarul municipiului B.M.

Obiect: practici discriminatorii manifestate față de comunitatea romă prin mutarea membrilor acestei comunități din zona Craica în clădirile fostei societății comerciale Cuprom. Obligarea cetățenilor din incinta Cuprom să decontamineze zona.

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentelor

I.1.1. Agenția Națională pentru Romi, cu sediul în ..;

I.1.2. Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, cu sediul procedural în cadrul Parlamentului României, Camera Deputaților

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. C. C., primarul municipiului B. M., ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petiția vizează practici discriminatorii manifestate față de comunitatea romă prin mutarea membrilor comunității din zona Craica în clădirile fostei societății comerciale Cuprom din Municipiul B.M..

Astfel, având în vedere spațiile în care au fost mutați etnicii romi și anume, foste birouri și laboratoare în care au fost desfășurate activități cu substanțe chimice, petentele reclamă nedecontaminarea acestor spații și le consideră improprii locuirii.

2.2. De asemenea, prin plângerea în cauză se contestă obligarea cetățenilor mutați în fostele clădiri Cuprom să decontamineze zona.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 19.06.2012, prin adresa nr. 2916//18.06.2012 fiind citată Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, prin reprezentant, prin adresa nr. 2912/15.06.2012 fiind citată ANR, prin reprezentant, iar prin adresa nr. 2912/15.06.2012 fiind citat reclamatul, primarul municipiului B.M.. Părțile au fost prezente la termen.

3.3. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) a solicitat puncte de vedere de specialitate Direcției de Sănătate Publică Maramureș, Inspectoratului de Poliție al județului Maramureș, Prefecturii Maramureș.

3.4. Prefectura județului Maramureș a transmis un punct de vedere.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentelor

4.1.1. Petentele susțin că în data de 1 iunie a.c., un număr însemnat de familii de romi au fost mutate în clădirea fostei societăți comerciale Cuprom, în condițiile în care spațiile destinate locuirii nu îndeplineau cerințele minime de siguranță sanitară. Spațiile în cauză au fost folosite în trecut pentru activități industriale care au presupus folosirea de substanțe chimice și toxice.

Conform informațiilor din mass media, în data de 1 iunie, orele 23.00, cetățenii de etnie romă mutați în spațiile din incinta fostei societăți Cuprom au apelat la numărul de urgență 112 solicitând asistență medicală pentru 24 de persoane (22 copii și 2 adulți), ca urmare a intoxicației acestora. O parte din aceste persoane au fost transportate la spital.

4.1.2. După acest incident, în data de 3 iunie a.c., reprezentanții poliției locale au obligat cetățenii de etnie romă să "decontamineze" zona, în sensul în care copii și adulți au fost puși să strângă recipientele cu soluții toxice, încălcând prevederile art. 1 lit b din OG nr. 137/2000 republicată.

4.1.3. Având în vedere cele de mai sus, petenta, ANR, susține că fapta primarului municipiului B.M. constituie o formă de tratament diferențiat pe criteriul etniei care încalcă dreptul la demnitate, la un mediu sănătos și dreptul la locuire. De asemenea, relocarea unui grup vulnerabil fără existența unei strategii și fără o consultare prealabilă a celor vizați, constituie un abuz și o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale.

4.1.4. În drept, invocă art. 1 lit e pct III și IV, art.2 alin 1, art. 2 alin 4 și 5, coroborat cu art. 12 alin 2 și art. 15 din OG nr. 137/2000 republicată.

4.1.5. Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități consideră că primarul municipiului B.M., neputând dovedi intenția acestuia, concret, de a muta populația de etnie romă într-un mediu toxic, se află în culpă de a fi pus în pericol sănătatea acestora.

În drept, invocă art. 2 alin 1, 4 și 5 din OG nr. 137/2000 republicată.

4.1.6. Având în vedere cele de mai sus, petentele solicită reclamatului să facă proba emiterii avizelor de către DSP Maramureș și Direcția pentru Protecția Copilului, necesare locuirii în acele spații.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul invocă excepția de necompetență a CNCD, susținând în acest sens că obiectul plângerii vizează aspecte legate de avizele emise în vederea locuirii în acele spații dar în niciun caz nu au legătură cu etnia persoanelor mutate. Prin urmare, CNCD trebuie să-și decline competența către instituțiile abilitate să decidă dacă acele spații pot fi sau nu locuite.

4.2.2. Pe fond, reclamatul arată că în perioada anilor 1990, la periferia orașului B.M. s-au constituit informal zone de locuire prin ridicarea de construcții improprii, fără legături cu rețelele de infrastructură publică de acces sau utilități prin ocuparea abuzivă a unor terenuri proprietate publică de către persoane fără venituri, aparținând majoritar etniei rome, dar și altor etnii și naționalități.

Creșterea continuă a populației în aceste zone și generarea problematicii ei specifice: condiții și stil de viață sub pragul sărăciei, o stare de mediu și igienă care le transformă în amenințări la adresa sănătății publice, surse ilicite de venituri care au condus la o creștere a infracționalității la nivel de municipiu.

4.2.3. În acest context, reclamatul susține că, în calitatea sa de primar, a identificat atât problema prezentată mai sus, cât și posibila modalitate de soluționare a acesteia, prin acțiunea de relocare a întregii comunități localizate în zona Craica, indiferent de etnia persoanelor în cauză, având la bază, pe de o parte, acordul exprimat în scris al persoanelor în vederea mutării, iar pe de altă parte, creșterea nivelului de trai al acestor semeni ai noștri, membri ai comunității locale din municipiul B.M., prin integrarea lor în comunitate într-o locație igienizată corespunzător, racordată la rețeaua de energie electrică, la rețeaua de apă și canalizare, la rețeaua de cablu TV și internet,

o locație aflată în proximitatea unor stații de autobuz și troleu cu legături pentru tot orașul, în proximitatea unor școli și licee, a unui spital, precum și în vecinătatea Centrului Comunitar Românii, centru social care prestează o paletă largă de servicii.

4.2.4. În ceea ce privește acțiunea de relocare a persoanelor din zona Craica în spațiile fostei societăți comerciale Cuprom, reclamatul susține că a existat o campanie de informare și consiliere a cetățenilor pe perioada februarie – mai a anului în curs, fiecare familie putând să facă solicitare de mutare. Astfel, se arată că nu Primăria a mutat cetățenii ci aceștia au dorit să se mute. Există un acord privind demolarea locuințelor din zona Craica și mutarea cetățenilor temporar în aceste locuințe de necesitate. Există un număr de 137 de cereri depuse la SPAS B.M. prin care se solicită mutarea din zona Craica în imobilele pregătite pentru locuire de pe strada Electrolizei, nr. 15, vizitarea de către un membru reprezentant din fiecare familie care a solicitat mutarea, a spațiilor propuse pentru locuire, acordul liber exprimat în acest sens și acordul dat în scris pentru demolarea construcției ilegale ridicate în zona Craica.

5.2.5. De asemenea, reclamatul susține că urgența mutării a ținut de faptul că a venit vara, respectiv căldura și se formează focare de infecție în zonă.

4.2.6. Cu privire la avizele emise de către DSP și Direcția pentru Protecția Copilului, acesta susține că cetățenii dispun de apă, mobilier, curățenie, etc. și este o măsură benefică, pentru moment.

4.2.7. Referitor la copiii intoxicați, reclamatul susține părerea locatarilor, conform căreia aceștia nu au fost intoxicați pentru că nu au necesitat internare. De asemenea, concluzia medicului care a tratat copiii transportați la spital este că aceștia nu au prezentat forme de intoxicație.

4.3. Punctul de vedere al Prefecturii Județului Maramureș

4.3.1. Ca urmare a incidentelor din data de 1 iunie, 3 iunie, respectiv 12 iunie 2012, cand a fost apelat numărul unic de urgență 112 de către persoane din spațiile amenajate în Cuprom (1 iunie), o persoană neidentificată (3 iunie), respectiv de Dl. Marian Mandache, Director Executiv Romani Criss (12 iunie), prin care s-a sesizat faptul că pe strada Electrolizei, la sediul fostei societăți Cuprom, au fost intoxicați copii cu substanțe chimice, că un număr de copii și adulții au fost obligați de poliția locală să decontamineze zona precum și existența mai multor recipiente din plastic care conțin substanțe chimice, Prefectul județului Maramureș a convocat o întâlnire, în data de 16 iunie, la care au participat subprefectul, Inspectoratul Județean de Poliție, Inspectoratul Județean de Jandarmi, Inspectoratul Județean pentru Situații de Urgență, Direcția de Sănătate Publică, Agenția pentru Protecția Mediului, Comisariatul Județean al Gărzii Naționale de Mediu, Primăria B.M. și SC Electrica SA B.M..

Cu această ocazie s-a analizat situația romilor din zona Craica și a familiilor care au fost mutate în fostele clădiri administrative ale societății Cuprom și s-au solicitat informații în scris, cu privire la cele întâmplate tuturor instituțiilor participante.

4.3.2. Din documentele depuse de către instituțiile în cauză reies următoarele:

* Inspectoratul de Poliție al Județului Maramureș comunică faptul că a primit o solicitare din partea Primăriei B.M. să i se acorde sprijinul pentru protecția unor angajați angrenați în alte acțiuni desfășurate. Nu au fost înregistrate acte de încălcare a legii sau a ordinii și liniștii publice în zonă.

* Inspectoratul Județean de Jandarmi arată că în data de 2 iunie, opt jandarmi au participat la acțiunea de depistare a unor persoane care locuiesc fără forme legale în locuințele sociale amenajate la societatea Cuprom. În data de 6 iunie, echipe de jandarmi, împreună cu efective din cadrul Poliției municipiului B.M. au participat, în zona Craica, la o acțiune organizată care a avut drept scop consultarea liberă a populației, în vederea relocării și identificării unor eventuale persoane date în urmărire. În ambele situații nu a fost nevoie de intervenție, iar echipajele de jandarmi și de poliție nu au fost implicate în alte activități.

* ISU Maramureș susține că nu a fost semnalată prezența unor substanțe toxice, respectiv agenți chimici sau gaze periculoase care să pună în pericol viața persoanelor de etnie romă care locuiesc în imobil. Pe linia apărării împotriva incendiilor la imobilele din cadrul fostei societăți Cuprom, inspectorii de prevenire au impus luarea unor măsuri de verificare, exploatare și protecție.

* Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș arată că pentru schimbarea destinației construcțiilor din folosință industrială în locuințe sociale, nici actualul deținător, SC Piraeus Leasing IFN, și nici Primăria B.M. nu au întocmit PUZ, conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului, care ar fi necesitat și derularea procedurii de evaluare de mediu.

Pentru inexistența unei evidențe clare a stocului de substanțe chimice la laborator, comisarii de mediu au aplicat societății Cuprom o sancțiune contravențională, în cuantum de 25 mii de lei.

De asemenea, li s-a adus la cunoștință necesitatea de a iniția procedurile de mediu pentru schimbarea destinației clădirilor și lucrările de ecologizare și reabilitare, astfel încât să fie eliminată orice posibilitate de afectare a sănătății populației relocate în acestea.

* Comisariatul Județean Maramureș al Gărzii Naționale de Mediu arată că în zilele de 5-7 iunie, respectiv 11 iunie s-au efectuat verificări și s-a constatat că noul proprietar SC Piraeus Leasing INF SA nu a solicitat actul de reglementare administrativ care să aprobe un plan urbanistic zonal (PUZ) pentru schimbarea destinației imobilelor în cauză.

Proiectul propus de Primăria B.M., prin HCL nr. 135/2012, cu referire la incluziunea socială a populației sărace din municipiul B.M., prin relocarea în locuințe temporare amenajate în clădiri ale SC Piraeus Leasing INF SA, clădiri situate în fosta incintă Cuprom, poate fi realizat în condițiile legislației de mediu actuale, cu obținerea actului administrativ care să legitimeze schimbarea destinației clădirilor, chiar și pentru un termen limitat.

* Direcția de Sănătate Publică Maramureș nu a eliberat până la data emiterii punctului de vedere niciun document tehnic sau juridic privind acțiunile dedicate incluziunii sociale a cetățenilor români de etnie romă din municipiul B.M..

* SC Electrica SA a făcut verificări atât în data de 11 și 12 iunie, cât și în data de 18 iunie a.c., în zona Craica și s-a constatat că mai mulți consumatori au extins în mod neautorizat instalația de alimentare cu energie electrică.

4.3.3. De asemenea, în contextul dat, Instituția Prefectului Maramureș a solicitat punctul de vedere a unui număr de opt organizații neguvernamentale maramureșene care au desfășurat activități și proiecte în zonele respective pentru îmbunătățirea condițiilor de viață a romilor.

În acest sens, se arată că organizațiile consideră că mutarea romilor în locuințele sociale din fosta clădire Cuprom s-a realizat cu consultarea prealabilă a beneficiarilor acestor locuințe. Condițiile oferite de noua locație sunt net superioare față de locuințele din chirpici din zona Craica.

4.3.4. Cu privire la situația din 3 iunie a.c., când se presupune că un număr de persoane (copii și adulți) au fost obligați de poliția locală să decontamineze zona, se arată că specialiștii din cadrul ISU Maramureș au efectuat cercetările sub supravegherea Parchetului de pe lângă Judecătoria B.M., în cadrul lucrării penale nr. 2523/P/2012.

4.3.5. Din punctul de vedere al prefectului este important să se rețină că fiecare instituție a concluzionat următorul aspect: acea locație nu dispune de autorizația legală pentru a fi locuită pentru că nu există autorizație pentru schimbarea destinației clădirii, nu există autorizație de mediu, nu există autorizație de la Sanepid, nu există autorizație de la pompieri, SC Electrica a constatat neregularități, nu există autorizație de la Direcția de Sănătate Publică Maramureș etc.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Având în vedere prevederile art. 63 alin. 1 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul urmează să se pronunțe mai întâi asupra excepției necompetenței CNCD, invocată de partea reclamată, urmând a analiza fondul plângerii.

În acest sens, reclamatul susține că obiectul plângerii este strâns legat de emiterea unor avize necesare locuirii în spațiile fostei societăți comerciale Cuprom și nu de etnia persoanelor mutate. Astfel, consideră că CNCD trebuie să-și decline competența către instituțiile abilitate să emită avizele în cauză.

Colegiul director nu analizează emiterea ori neemiterea avizelor necesare locuirii în spațiile respective, ci condițiile în care au fost mutate persoanele de etnie romă. Colegiul nu urmărește să constate și să sancționeze reclamatul pentru că nu a solicitat, respectiv obținut avizele necesare pentru ca spațiile în cauză să fie locuibile.

Colegiul director se pronunță asupra existenței ori inexistenței unei fapte de discriminare săvârșită prin relocarea unei categorii defavorizate, formată în mare parte din cetățeni români de etnie romă, posibilă faptă rezultată din relocarea acestui grup vulnerabil într-o serie de trei clădiri (o

fostă clădire de birouri și două foste laboratoare chimice ale unui complex industrial), care nu dispun de nicio autorizație legală pentru a fi declarate ca fiind adecvate locuirii. Colegiul analizează această faptă sub aspectul unei posibile încălcări a demnității umane, a dreptului la locuire, a dreptului la sănătate și la un mediu sănătos.

Categoria defavorizată, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 republicată, este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.

Lipsa autorizațiilor cerute de lege pentru ca cele trei clădiri să fie declarate ca fiind locuibile este un fapt real. CNCD nu se pronunță asupra lipsei acestor autorizații și avize, competența aplicării legii în privința acestora revine instituțiilor competente. Doar sub acest aspect CNCD ar putea admite excepția de necompetență a instituției.

Colegiul urmează să respingă excepția de necompetență a CNCD, invocată de reclamant, întrucât obiectul plângerii îl constituie comportamentul/practicile aplicate față de un grup defavorizat și nu emiterea unor avize de către Direcția de Sănătate Publică, Direcția pentru Protecția Copilului și alte instituții abilitate să emită avize pentru ca un spațiu să poate fi considerat propiu locuirii.

5.2. În fapt, Colegiul reține că posibila faptă de discriminare constă în practici discriminatorii manifestate față de comunitatea romă prin mutarea membrilor acestei comunități din zona Craica în clădirile fostei societăți comerciale Cuprom.

De asemenea, se contestă obligarea cetățenilor relocați în fostele clădiri Cuprom să decontamineze zona.

5.3. Din susținerile părților și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul reține că în data de 1 iunie a.c. un număr mare de familii romă au fost mutate din zona Craica în clădirile fostei societăți comerciale Cuprom.

Petentele susțin că reclamatul nu a decontaminat spațiile în care au fost mutați romii și în felul acesta persoanele mutate au fost puse în pericol de intoxicare cu substanțe chimice. Astfel, se arată că în seara aceleiași zile, 1 iunie, s-a apelat numărul unic de urgență 112 solicitând asistență medicală pentru 24 de persoane (22 copii și 2 adulți), ca urmare a intoxicării acestora. O parte din aceste persoane au fost transportate la spital.

De asemenea, se arată că în data de 3 iunie 2012, reprezentanții poliției locale au obligat cetățenii de etnie romă să "decontamineze" zona, în sensul în care copii și adulți au fost puși să strângă recipientele cu soluții toxice.

Reclamatul susține că a existat o campanie de informare și consiliere a cetățenilor pe perioada februarie – mai, fiecare familie putând să facă solicitare de mutare. Astfel, se arată că nu Primăria a mutat cetățenii ci aceștia au dorit să se mute. Există un acord privind demolarea locuințelor din zona Craica și mutarea cetățenilor temporar în aceste locuințe de necesitate. Există un număr de 137 de cereri depuse la SPAS B.M. prin care se solicită mutarea din zona Craica în imobilele pregătite pentru locuire de pe ..., vizitarea de către un membru reprezentant din fiecare familie care a solicitat mutarea, a spațiilor propuse pentru locuire, acordul liber exprimat în acest sens și acordul dat în scris pentru demolarea construcției ilegale ridicate în zona Craica.

De asemenea, reclamatul susține că urgența mutării a ținut de faptul că a venit vara, respectiv căldura și se formează focare de infecție în zonă.

5.4. În drept, Colegiul C.N.C.D. se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare.**

Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

Convenția Internațională privind Eliminarea tuturor Formelor de Discriminare Rasială prevede în art. **art. 5, lit. e, pct. 3 și 4** următoarele: "În conformitate cu obligațiile fundamentale enunțate în articolul 2 al prezentei Convenții, statele părți se angajează să interzică și să elimine discriminarea rasială sub toate formele și să garanteze dreptul fiecăruia la egalitate în fața legii **fără deosebire de rasă, culoare, origine națională sau etnică**, în folosința drepturilor următoare: (...) e) drepturi

economice, sociale și culturale, în special: (...) 3) **dreptul la locuință**, 4) **dreptul la sănătate, la îngrijire medicală**, la securitate socială și la servicii sociale;...”

De asemenea, Colegiul se raportează la prevederile art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, conform căreia discriminarea reprezintă “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Potrivit art. 12 alin. (2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament constând în determinarea părăsirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea condițiilor de viață și de trai cu scopul de a se ajunge la renunțarea la domiciliul tradițional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, naționalități, etniei sau religii, respectiv al unei comunități, fără acordul acestora.

Art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată, stabilește: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori **acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată** ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.5. Analizând aceste aspecte, Colegiul este investit să decidă dacă prin acțiunile reclamatului au fost încălcate prevederile OG nr. 137/2000 republicată- În ceea ce privește justificarea obiectivă, Colegiul reține jurisprudența CEDO, prin care se arată că justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (*D.H. și alții împotriva Cehiei*, 13 noiembrie 2007, *Sampanis și alții împotriva Greciei*, 5 iunie 2008).

5.6. Colegiul director nu contestă legitimitatea demersului părții reclamate de a reloca grupul de romi, categorie defavorizată din zona Craica, nepotrivită locuirii, ci analizează alternativa asigurată pentru relocare și modalitatea în care a avut loc relocarea. Întrebarea care se formulează este dacă nu ar fi fost vorba de un grup de romi, categorie defavorizată, alternativa și modalitatea de relocare ar fi fost una potrivită și legală? Ar fi fost acest grup de romi tratați mai favorabili?

În privința grupului defavorizat care a locuit în Zona Craica, Colegiul director reține că această comunitate și spațiu de locuire s-a constituit în timp, aproximativ în 20-25 de ani, situația acestora fiind neglijată de autoritățile locale. De asemenea, reținem că decizia de a locui în zona Craica a aparținut cetățenilor respectivi, care forțați de împrejurările socio-economice s-au stabilit pe terenuri care nu au necesitat resurse financiare și care au asigurat un trai minim. Colegiul admite că zona Craica a constiuit un ghetou dar reține că fiecare locuitor al acestuia a avut libertatea de a trăi acolo.

5.7. Colegiul director nu poate reține autenticitatea urgenței relocării categoriei defavorizate din Craica invocate de partea reclamată. Urgența invocată s-a referit la posibilitatea apariției unor epidemii, odată cu apropierea sezonului de vară. Colegiul reține că a existat o necesitate în privința îmbunătățirii condițiilor de viață a cetățenilor din Craica dar acest imperativ constituie o urgență de cel puțin 22 de ani. Urgența reală a fost definită de perioada în care au avut loc relocările, cea a campaniei electorale pentru alegerile locale, de apropierea alegerilor, care a pus partea reclamată în situația de a se prezenta în fața electoratului cu promisiunile îndeplinite. Una dintre promisiunile părții reclamate la precedentele alegeri s-a referit la desființarea ghetoului de romi din zona Craica a municipiului B.M..

5.8. Colegiul director constată că nu a existat un acord neviciat pentru relocarea cetățenilor din Craica. Potrivit jurisprudenței CEDO (vezi cauza DH împotriva Cehiei) acordul nu este liber și neviciat atunci când este obținut de la persoane care se află într-o poziție de dependență socio-economică față de autorități (un număr de aproximativ 900 d persoane beneficiază de ajutoare de încălzire cu lemne, ajutor social, hrană, etc, vezi pag 11 din raportul Primăriei municipiului B.M.) și

nu are capacitatea și poziția de a prevedea consecințele acordului dat. În speța de față, acordul semnat de către cetățenii relocați din Craica este unul viciat pentru că aceștia se aflau și se află într-o situație de dependență față de Primăria Municipiului B.M. din perspectiva drepturilor legale acordate de autoritatea locală persoanelor care aparțin grupurilor vulnerabile. De asemenea, cetățenii relocați din Craica au semnat un acord de relocare pentru o alternativă de locuire legală, adică pentru locuințe, astfel cum se precizează în actele încheiate între autoritatea locală și cetățenii din Craica. Aceștia din urmă nu au fost informați că cele trei imobile nu îndeplinesc nicio condiție legală pentru a fi utilizate ca spații de locuire.

Poziția de dependență a comunității de pe Craica și semnarea unui acord viciat dovedesc că în procesul de relocare cetățenii în cauză au fost determinați să-și părăsească domiciliul tradițional fără acordul liber consimțit al acestora, întrunindu-se astfel condițiile faptei contravenționale prevăzute la art. 12 alin. (2) din O.G. 137/2000.

Alternativa de relocare nu îndeplinește niciuna din condițiile legale cerute în cazul unui imobil pentru a fi calificat ca fiind cu destinație de locuință. Din raportul Prefectului Județului Maramureș, deus la dosar, rezultă că nu există o autorizație privind schimbarea destinației celor trei imobile destinate spațiului de relocare. Din cele trei imobile două sunt foste laboratoare chimice și unul este o fostă clădire de birouri, toate au aparținut fostului combinat de prelucrare a metalelor neferoase, cel mai mare poluator al României până la închiderea acestuia. Din raportul mai sus amintit reiese că nu există nicio autorizație de sănătate, de mediu sau de pompieri pentru cele trei imobile în cauză.

De asemenea, în cele trei clădiri nu s-au realizat activități de decontaminare și de igienizare înainte de momentul relocării.

5.9. Fapta de determinare a părăsirii domiciliului tradițional al unui grup de persoane categorie defavorizată și aparținând în majoritate unui grup etnic, fără acordul acestuia, și relocarea lor în imobile care nu îndeplinesc standardele minime de locuire, respectiv în trecut au avut o utilizare industrială din cauza căreia există suspiciuni întemeiate ca fiind zone contaminate și poluate, constituie o faptă de discriminare săvârșită printr-un tratament diferențiat, pe criteriul apartenenței la o categorie defavorizată și etnie, care are ca efect încălcarea dreptului la locuință, la un mediu sănătos, la respectarea demnității umane și la sănătate a cetățenilor în cauză, potrivit art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 12 alin. (2) și art. 15 din O.G. 137/2000.

Fapta părții reclamante crează o atmosferă degradantă și umilitoare pentru cetățenii supuși relocării (art. 15 din O.G. 137/2000).

5.10. În consecință, Colegiul director constată că mutarea unui număr mare de familii de romi în clădirile fostei societăți comerciale Cuprom, fără ca acestea să cuprindă standardele minime pentru locuit, reprezintă un comportament bazat pe criteriul apartenenței etnice care crează o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă și umilitoare, prin urmare se încalcă prevederile art. 2 alin. 1 coroborate cu prevederile art. 15 și prevederile art. 12 alin. 2 din OG nr. 137/2000 republicată.

De asemenea, Colegiul consideră că o minimă igienizare/decontaminare a spațiilor în cauză nu ar fi dus la această situație.

5.11. Cu privire la situația din 3 iunie a.c., când se presupune că un număr de persoane (copii și adulți) au fost obligați de poliția locală să decontamineze zona prin colectarea recipientelor cu substanțe chimice, Colegiul reține vadița necompetență, întrucât pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria B.M. există dosarul penal nr. 2523/P/2012, faptele urmând a fi soluționate de către organele în drept.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 5 voturi pentru și 2 împotriva,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1, art. 12 alin. 2 și art. 15 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Sancționarea reclamantului cu avertisment, potrivit art.2 alin.1 și art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000

3. Solicită părții reclamate amenajarea/decontaminarea spațiilor din incinta fostei societăți comerciale Cuprom, pentru a asigura respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor mutate, respectiv dreptul la locuință, sănătate și demnitate și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000

4. Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

6. O copie a hotărârii se va transmite părților:

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

VASILE ALEXANDRU – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 17.08.2012

Redactat și motivat de A. C. F.

A. P.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.